

Verslag van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Franekeradeel op donderdag 8 mei 2014 om 20.00 u. in het Gemeentehuis aan de Harlingerweg 18 te Franeker.

Voorzitter: F. Veenstra

Griffier: T. Lyklema

Aanwezig: D. Bloem-Hofman, M. de Bok, T. Corporaal, B. van Dijk, J. Dijkstra, S. de Haan, A. Hartman (v.a. pt 4b), H. Hof, G. Iedema-Zondervan, D. Kamstra, H. Nauta, J. Osinga-Bonnema, B. Ouderkerken, K. Rodenburg, M. de Roo, E. Terpstra, S. van der Vaart (v.a. pt 4b), J. Vroonland-Branden en T. Wijkhuijs.

Aanwezig namens het college van burgemeester en wethouders:

J. Bekkema (v.a. pt 3b), C. de Pee (v.a. pt 3b), T. Twerda (v.a. pt 3b) en H. de Jong.

1. Opening en mededelingen

De *voorzitter* opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Er zijn geen mededelingen.

2. Vaststellen van de agenda

De *voorzitter* zegt dat de vergadering procedureel misschien iets anders zal verlopen dan op de agenda staat, om de avond te bekorten.

3a. Het vaststellen van het coalitieakkoord 2014-2018

De *voorzitter* geeft het woord aan de heer Kamstra voor het geven van een toelichting.

De heer *Kamstra* zegt dat vanavond de lijn wordt uitgezet voor de komende 3,5 jaar, de laatste 3,5 jaar van de gemeente Franekeradeel. Daar is nadrukkelijk aandacht aan besteed en een ieder heeft daar kennis van kunnen nemen in de voorliggende stukken. Hij geeft aan dat in het kader van een ingeboekte bezuiniging de wethouders naar 2,5 FTE zijn gegaan in de vorige periode. Nu zijn daar geen opmerkingen over gemaakt, maar voor de helderheid geeft hij aan dat er nu voor 2,7 FTE wordt ingezet. Dat houdt in dat de heer Bekkema voor 80% gaat werken, mevrouw De Pee voor 90% en de heer Twerda voor 100%. Dat heeft mede te maken met het feit dat wanneer hij uren in zou leveren, hij automatisch door de gemeente gecompenseerd zou worden. Hij is benieuwd wat de collega-raadsleden van het coalitieakkoord vinden.

De *voorzitter* geeft de raad nu de gelegenheid voor de eerste termijn.

De heer *Dijkstra* sjocht werom nei de ferkiezings dy't wy yn maart holden ha. Der is stimd en dêrmei is in dúdlike rjochting jûn oan de polityk. Dêr soene je as polityk jo foardiel mei dwaan moatte. Der wurdt noch wolris klage dat it lestich is om in kolleezje te foarmjen, om't der sa ferdield stimd wurdt. Dat is hjir net it gefal. De útslach fan Frjentsjerteradiel wie dúdlik. Gemeentebelang moat in bytsje dimje, mar mei sitten bliuwe. It CDA hat rêstich en kritykleas west yn de ôfrûne perioade en mei ek bliuwe. De PvdA krige foar de fjirde kear op rige te hearren dat it oars moat. En wol sa dúdlik: wy wolle jim net mear, wy wolle no de FNP de kâns wer jaan, seit de sprekker. De rest hat ferdield stimd op lytse partijen. De PvdA, of Partij fan De Bok, hat lykwols net it

fatsoen opbringe kinnen om oan de opdracht fan de kiezer te foldwaan en yn te sjen dat se efkes net oan bar binne. Fan sân nei fiif nei trije nei twa sitten is noch net helder genôch foar de sosjaal-demokraten; wat men der ek fan fynt, sy bliuwe op it machtsblok sitten. De FNP seach hiel oare kânsen. Troch te lûsterjen nei de kiezer ta in brede koalysje komme en in stevich bestjoer delsette foar de kommende fjouwer jier. Sa soe it wêze moatte, fynt de FNP. Wy ha dat ek nedich sjoen wat der de kommende jierren allegear op ús ôfkomt. Skerp begrutsje, goede sosjale soarch opsette, sûnder allinnich mei te gûlen dat der te min jild is en meiïnoar bouwe oan de nije gemeente.

Hjir leit de grutte soarch foar de kommende jierren. Dêr komt er sa noch op werom. Wat is hjir it gefal mei de kolleezjefoarming? De ferkiezings wiene foar it no foarme kolleezje allinnich mar in lêst, want men wie der sûnder de kiezer eins wol út hoe't it moast. Nammentlik sitten bliuwe op je plak en de meast kritykleaze partij derby helje yn plak fan in krityske partner, sa as yn de ôfrûne perioade. Op de feestlike ferkiezingsjûn wie dat lûd al te hearren. Wol wûn, mar de FNP komt der net yn. Polityk sjoen kin dat. Der binne partijen tinkber dy't je net oan de macht ha wolle, mar dat wie hjir net it gefal, want de programma's beaën in soad kânsen om byinoar te kommen. Doe moast der in reden socht wurde, want men woe blykber fêsthâlde oan wat der al ôfspraak wie, ferkiezings of gjin ferkiezings. Spitich foar de motivaasje fan ús ynwenners en de kiezers, fynt de FNP. De FNP is wol wiis mei de stimmen dy't de partij krigen hat en sil tige syn bêst dwaan om dy opgeande line fêst te hâlden. Der binne ûnderhandelings starten mei de beëage klup en fansels ek mei de grutte winner, de FNP. Net om se yn it kolleezje te heljen, mar mear om in reden foar ôfwizing fine te kinnen. Dy is net fûn, en doe is der betocht in bytsje ferskil fan ynsjoch oer de finânsjes en oer de weryndieling. De kiezer jout hjir in dúdlik sinjaal, mar wy dogge der neat mei. It kolleezje is de ôfrûne jierren foar it grutste part stjoerd troch de ferliezende partij fan de foarige ferkiezings, de PvdA. Ek doe hold de partij de macht fêst en dat bart no wer. De Frjentsjerters binne it wol meiïnoar iens en it CDA mei as gewillige net krityske partner oanskowe. De FNP hat wol opposysje fierd om de saak skerp te hâlden. Blykber wurdt dat net op priis steld en dat is soarchlik. De FNP sjocht dat de Frjentsjerters sels leaver op it plús sitten bliuwe. As wy no nei de rânen fan de nije gemeente Westergoa sjogge, dan is dêr it petear en lûsterjen nedich. Harns hat al dúdlik west, It Bilt hat noch in protte twifel en de ûndernimmers yn Winsum ha hearre litten nei Ljouwert te wollen. Dat freget om in oare oanpak, oars bliuwt der neat fan de nije gemeente oer. De FNP is de grutste partij op it plattelân, meitsje dêr dan gebrûk fan. It mei dúdlik wêze dat de FNP net wiis is mei it nije kolleezje, dus dan mar sjen nei it kolleezjeprogram. Faaks kinne wy der in riedsprogram fan meitsje. De FNP ferwachte in stik mei fisy, want dêr hat it CDA de ôfrûne jierren geregeld om frege. Hy rint troch it koalysje-akkoart. Program 1, algemien bestjoer. Der wurdt skreaun dat de klachten leger binne as yn 2015. Hoe wiene de sifers doe dan? Dit ûntbrekt yn prinsipe by alle prestaasje-yndikatoaren. Dêr skriuwt de Rekkenkeamerkommissje ek it nedige oer. Spitich dat men net mear jild foar it doarpefûns oer hat. It bliuwt by 750.000 euro, lykas in gering bedrach foar de grutte ambysjes yn Rie, Seisbierrum en by it Planetarium. Program 2, iepenbiere oarder en feilichheid. Der stean ridlik stoere dingen yn as 'hurde oanpak', mar ek 'lik-op-stik-belied' en dat fernuveret de FNP. Is dat net in saak fan de sittende en steande macht? Hy is hiel benijd wat de rol fan de gemeente dêryn wurde kin. De FNP is wol wiis mei de ynset fan de wykplysje. Program 3, ferkear en ferfier. Hy tinkt dat it net altyd goed is om alle ferkearsstreamen útinoar te heljen, wat wol it strjibjen is. Program 4, ekonomyske saken: gjin grutte ambysjes. Oer fjouwer jier wolle wy by de middenmoat hearre, sa lêze

wy. De FNP ferwachtet hjir wol in protte fan de nije wethâlder, dy't hjir bedriuwen hinne helje sil. Goed dat der ek frij wifi komt, mar behein dat net ta de stêd. Program 6, sport en kultuer. Wol wat minsken, mar sûnder jild. Sa wurdt net dúdlik wat der mei de Koornbeurs barre sil. Der wurdt gjin kar makke. Program 7, sosjale saken. Goede soarch moat mooglik makke wurde, sa lêze wy. En dat fynt de FNP ek, mar der wurdt gjin rjochting jûn hoe't dat moat. Program 8, miljeu en folkssûnens. Der wurdt in getal neamd fan in maksimum tal minsken foar de ferslavingssoarch. Wat wurdt dêr krekt mei bedoeld? By de aksjepunten wurde neamd sinnepanielen, oplaadpunten en hanthavenjen fan hûnepoep en dat liket net oan ferslavingssoarch by te dragen. Fierder lêze wy dat miljeu nei de hear Bekkema giet. Program 9, romtlike oardening en folkshúsfesting. Hjir leit wol ambysje en dat sprekt de FNP tige oan. De fraksje is wol benijd hoe't men it oanpakke wol. Der stiet neat oer sosjale wentebou en foar starters en jeugd of nije manieren fan wenjen, lykas kangoeroewenjen. Moai om te sjen dat it FNP-stânpunt ynsake finânsjes wol oernommen wurdt. Faak meifallers, romte yn de begrutting en goede foarsjennings opbouwe. Neffens de parse ien fan de brekpunten yn de koalysjefoarming.

It op papier begrutte tekoart wurdt foar in grut part oan it amtlik apparaat oerlitten. Hjir hie in rjochting oanjaan in krêftiger sinjaal west. Wy lêze ek dat der 75.000 euro by de mienskiplike regelingen net ynfolle wurdt. De FNP hie wol sjen wollen dat de útfiering troch de mienskiplike regelingen net mear bedrage mei as in x bedrach fan de begrutting. Wy sjogge wol 8.500 euro foar reklame op rotondes. Dat moatte je dochs net wolle en dan foar sa'n bespotlik leech bedrach. De ozb giet omheech om te harmonisearjen, lêze wy. De boargers moatte mear betelje om't wy weryndiele, mar de kosten soene omleech moatte. Boppedat stiet yn de programma's fan PvdA en CDA dat de ozb net mear stige mei as de ynflaasje, en skriuwt Gemeentebelang dat de lêsten troch besuniging net by de boarger dellein wurde moatte. Moatte je dat no kiezersbedroch neame? Hy soe it leaver net wolle. It budzjet foar de Rekkenkeamer hâldt op. Wy wolle wol in eksellente tsjinstferliening ha, mar we wolle der gjin kontrôle oer ha. De FNP fynt dit in slop stik sûnder ynhâld en ambysjes en sil it dan ek net ûndertekenje. In miste kâns, neamt er it.

De heer **De Roo** zegt dat in een gebruikelijk proces na de verkiezingen er eerst een informatieronde plaatsvindt, waarbij de partijen wordt gevraagd naar hun visie op de uitslag van de verkiezingen. Helaas is dat deze keer niet gebeurd wat betreft de partijen met één zetel, zij zijn pas later in het proces geraadpleegd. Wel is positief dat wij geen dure informateur inzetten in onze gemeente, maar dat vanuit eigen gelederen doen. Dan over het coalitieakkoord: D66 begint met de constatering dat er 1,7 miljoen dient te worden bezuinigd in 2017. We komen in het stuk eigenlijk de enige wezenlijke bezuinigingsdenkrichting tegen van 575.000 euro op het ambtelijk apparaat, zonder dat hier een duidelijke onderbouwing van wordt gegeven en de opdracht wordt tevens neergelegd bij hetzelfde ambtelijk apparaat. Wel is D66 blij dat er gesteld wordt dat wij welzijn, sport en cultuur in de komende periode wensen te ontzien. Dat betekent wat D66 betreft niet dat we stil moeten zitten. De partij heeft tijdens de campagne aangegeven dat waar je soms een kleine investering pleegt je daarmee de exploitatie van die voorzieningen zou kunnen verbeteren. D66 hoopt dat de coalitiepartijen de komende jaren daar ook naar oplossingen willen zoeken. Hij loopt nu door de programma's van het coalitieakkoord. In programma 1, algemeen bestuur, mist de fractie bij publiekszaken de online dienstverlening die steeds belangrijker wordt. Bij verkeer en vervoer zien wij de aanleg van fietspaden, maar daar ontbreekt de financiering. Bij vele punten zien we beleidsintensiveringen waarbij de financiële onderbouwing ontbreekt. We zien dat de

wens is om de werkloosheid onder het provinciale gemiddelde te brengen en de werkgelegenheid boven het provinciaal gemiddelde, maar wat de coalitie exact gaat doen ontbreekt in het stuk. D66 mist de versterking van de stadspromotie en wat dat voor onze gemeente kan betekenen. Er wordt genoemd dat we gratis wifi in het centrum willen, maar dat is een programma waar de provincie voor betaalt. Mooi dat de coalitie dit op wil pakken, maar alleen wifi brengt geen mensen. We zien bij onderwijs slechts de uitvoering van bestaande huisvestingsplannen, iets waar de meeste partijen al jaren achter staan. Bij cultuur, sport en recreatie zien wij de wens te kijken naar mogelijkheden van multifunctionele centra in Ried en Sexbierum. We zien bij het Planetarium de aanvraag voor het Unesco werelderfgoed en dat de coalitie daar indien nodig bereid is in te investeren. Dat is natuurlijk een grote slag om de arm, waarbij de fractie graag had gehoord wat de coalitie daar nu voor mogelijkheden had gezien. Bij sociale ondersteuning las hij iets wat hij niet kon plaatsen. Daar staat sociale ondersteuning op maat, dat wil zeggen vanuit de hele persoon, vanuit oplossingen en niet bestaande voorzieningen. Hij wil graag een toelichting. Verder ziet D66 dat de exploitatie van zonnepanelen er in opgenomen is. Daarbij mist de fractie de financiering. En waarom niet eerst zonnepanelen op de publieke gebouwen die onze gemeente toch al rijk is, waarmee we de exploitatie van die voorzieningen weer kunnen verbeteren. Wij zien bij ruimtelijke ordening een voortvarende aanpak van de rotte kiezen en een nieuwe functie van gebouwen waar leegstand optreedt, maar de fractie mist de middelen. Er wordt een bezuiniging genoemd van 575.000 euro, dat is 1%, een bescheiden percentage, maar dat moet allemaal nog ingevuld worden.

Op het moment dat wij het fusieproces ingaan krijgt onze gemeente tijdelijke middelen van zeven ton, om het proces te begeleiden. Daar ligt een kans voor het ambtelijk apparaat om de bezuiniging enigszins op te vangen. D66 wil graag duidelijkheid over de beleidsintensivering. Waar vinden we de middelen op het moment dat wij meer willen?

Mevrouw **Osinga** merkt op dat er op 19 maart 2014 de laatste verkiezingen waren voor de gemeenteraad van de zelfstandige gemeente Franekeradeel. Gezamenlijk is in de vorige raadsperiode de ambitie afgesproken om per 1 januari 2018 te gaan herindelen met de gemeenten Menameradiel, Het Bildt en een deel van Littenseradiel. Ze wil een paar opmerkingen maken over het proces van het tot stand komen van de nieuwe coalitie. De heer Kamstra zei dat we het altijd zo gedaan hebben. Albert Einstein zei: 'Te midden van de moeilijkheid ligt de mogelijkheid.' Maanden voor de verkiezingen gonsde het hier in de wandelgangen dat het belangrijk was om de gemeente Franekeradeel met een breed politiek draagvlak op alle terreinen de herindeling in en door te loodsen. Het werd 19 maart, er kwam een uitslag, daarna wachtte de VVD op een uitnodiging van de grootste fractie om haar standpunten kenbaar te kunnen maken, maar er werd geen contact opgenomen. Uiteindelijk werd het 1 april en kreeg de VVD een telefoontje van fractievoorzitter de heer Kamstra. Hij vertelde dat er een coalitie zou komen van drie partijen. Aan het eind van de week zou de VVD via de pers wel horen welke drie partijen. Dezelfde dag las ze al op Twitter welke coalitie we krijgen. Op haar vraag waarom ze niet uitgenodigd zijn voor een gesprek krijgt ze als antwoord van de heer Kamstra: 'We hebben het altijd zo gedaan.' Wel mag ze een punt aandragen voor een coalitieakkoord, maar over de verwerking daarvan niet. Fundamenteel dingen willen veranderen staat of valt met de bereidheid om te willen reflecteren op eigen opvattingen. Ze denkt aan de grote opdrachten van herindeling en de transities. Einstein zei ook: 'De dingen van morgen lossen we niet op met de denkwijze van gisteren.' De VVD vindt het

een gemiste kans dat er geen gesprekken hebben plaatsgevonden met alle partijen. Pas nu vanavond, 50 dagen na de verkiezingen, mogen de eenmansfracties ook iets zeggen. Dan het concept-coalitieakkoord. De VVD is aangenaam verrast met de zin op bladzijde 2 van het akkoord: 'Het beleid dat in de raadsperiode 2010-2014 is ingezet wordt grotendeels voortgezet.' Ze beschouwt dit als een compliment voor het beleid waaraan de VVD ook heeft meegewerkt en bedankt de coalitie daarvoor. Dat in het nieuwe coalitieakkoord een herbezinning en herijking van beleid plaatsvindt is logisch. Met de taken die vanuit Den Haag op de gemeente af komen, zal de insteek op een aantal beleidsterreinen wel moeten veranderen. Met herbezinning op zich is de fractie het eens. Echter, met de uitwerking in de coalitieakkoord heeft de fractie moeite. Ze haalt enkele lijnen uit het coalitieakkoord. Over het hoofdstuk milieu wil ze wel haar grote verbazing uitspreken. Het dossier FUMO wordt helemaal niet genoemd. Dit terwijl de FUMO zich aftekent als een zorgelijk dossier. Het coalitieakkoord gaat uit van drie ambities. Als eerste de herindeling, een nieuwe gemeente Westergo. Het is meer de uitvoering van het voornemen om te herindelen dat nu ter hand moet worden genomen. Echt nieuws is dit dus niet. Het tweede beleidsvoornemen is de zorg anders. De beleidsuitwerkingen en uitvoeringen van de transities zullen straks meer dan 50% van de begroting bedragen. De VVD vindt het onbegrijpelijk dat in het coalitieakkoord slechts enkele zinnen worden gewijd aan deze transities. Als ambitie is genoteerd: 'Die goede zorg gaat de gemeente vanaf 2015 mogelijk maken. Daar ligt de uitdaging voor de coalitie, te meer daar het moet kunnen voor het geld dat de gemeente daarvoor krijgt van het Rijk.' De transities zijn echter meer dan alleen een kwestie van geld. Het Rijk spreekt niet voor niets van transformaties op het gebied van de transities. In het verkiezingsprogramma van de VVD was opgenomen het meepraten van mensen in de dorpen en wijken t.a.v. wensen vanuit dorpsvisies en wijkvisies. Het is voor de VVD logisch dat daar waar meer verantwoordelijkheid bij de burger wordt gelegd, de burger ook in de gelegenheid moet worden gesteld om mee te denken en praten hierover. De fractie hoort graag van de coalitie welke beleidsvoornemens er zijn over deze kanteling in denken bij alle betrokkenen.

Aan het begin van de periode 2010 troffen we een Sociale Dienst aan waarbij de kanteling in denken zowel bij de werknemer als de cliënt er niet was. Uiteindelijk veroorzaakte dit een grote interne escalatie bij de Sociale Dienst. Bij de komende transities neemt de fractie aan dat de coalitie hieruit lering trekt. Dat de transitie bij twee wethouders wordt ondergebracht vindt de VVD op zich goed. In de bijlage van dit coalitieakkoord is ook de portefeuilleverdeling van de wethouders opgenomen. Wat de fractie mist is de coördinatie van de transities. Het is bekend dat om met het budget van het Rijk uit te kunnen komen, er niet vanaf eilandjes moet worden gewerkt. Als derde ambitie staat vermeld de multifunctionele centra in Ried en Sexbierum en de werelderfgoedstatus van het Planetarium. De verdere uitwerking voor het Planetarium om op deze werelderfgoedlijst te komen steunde de fractie al. Hoe reëel is de belofte aan Ried en Sexbierum voor een multifunctioneel centrum? De bijdrage die beide dorpen vragen is hoger dan wat de coalitie in het dorpsvisiefonds voor alle dorpen wil stoppen. De VVD wil het dorpsvisiefonds beschikbaar houden voor alle dorpen. We weten ook dat vanuit de wijken in de stad behoefte is aan ondersteuning zoals in de dorpen. In het kader van de transities is dat ook passend. Op blz. 13 staan de richtingen voor de bezuinigingen. Een reden om te herindelen is bijvoorbeeld een betere, slankere, meer efficiënte gemeente zonder veel gemeenschappelijke regelingen. Dat de coalitie nu al selectief winkelt op herindelingsgebied en de ozb wil verhogen i.v.m. financiële tekorten

in de eigen gemeente, vindt de VVD onverkoopbaar. De harmonisatie op alle gebieden, ook op financieel gebied, moet integraal plaatsvinden. Het budget voor de Rekenkamer wil de coalitie laten vervallen. Dat is een elegante formulering voor het opheffen van de Rekenkamer in deze periode. De coalitie ontnemt de raad een elementair instrument om haar controlerende taak goed te kunnen uitoefenen. De coalitie wil bezuinigingen op gemeenschappelijke regelingen. Wil zij dan gebruik gaan maken van overkoepelende Rekenkamers om een en ander te toetsen? De coalitie wil ook een vacaturestop op het ambtelijk apparaat. Onbegrijpelijk is dat daar tegenover de formatie van de wethouders wel wordt uitgebreid. Gemeenten in Fryslân die al eerder zijn heringedeeld vertelden dat hun wethouders steeds meer gingen samenwerken. De uitzetting wethouderspost is financieel niet meegenomen in het overzicht. Krijgen we een nieuw overzicht? Ook op de beheerplannen, in dit geval groen, wil de coalitie bezuinigen. De actualisatie van alle beheerplannen vindt binnenkort plaats. Voor de VVD is het onduidelijk waarom er nu specifiek op groen bezuinigd moet worden, terwijl men nog geen integraal overzicht heeft van de actualisatie van de beheerplannen. Met alleen een diagnose dat er 1,7 miljoen bezuinigd moet worden zijn we er niet. De voorgestelde behandelwijze waar wel of niet te bezuinigen vraagt grote aandacht. Het is een goede gewoonte in de gemeente Franekeradeel om op de helft van de periode een tussenbalans op te stellen en te bespreken in de raad. De helft van de periode valt in dit geval eerder door de kortere zittingsperiode van de gemeenteraad. De VVD vraagt dan ook om uiterlijk januari 2016 met een tussenbalans te komen. De fractie acht het niet uitgesloten dat door alle ontwikkelingen van herindeling tot transities, door het feit dat de bezuinigingen niet het tekort dekken dat wordt voorspeld, ook het coalitieakkoord of de ambities al eerder moeten worden bijgesteld. De fractie heeft nu 50 dagen gewacht om te mogen meepraten, maar geeft hierbij aan bij een bijstelling van de ambities graag eerder mee te willen praten. De bijstelling van beleid verwoord in het coalitieakkoord kan de VVD niet op voorhand steunen. De fractie ziet de uitwerkingen en voorstellen graag tegemoet en zal dan per voorstel haar standpunt bepalen.

De heer **De Bok** geeft aan dat elke onderhandeling waar de PvdA aan deelneemt, begint met de beginzin: 'Wij zijn niet op voorhand uit op collegedeelname en wij stellen ons terughoudend op.' Dat heeft de partij nu twee keer gedaan en het resultaat is dat zij nu mee mag praten en invloed kan hebben en daarmee staat voor de mensen die op de partij gestemd hebben. De VVD geeft terecht aan dat er een zin is opgenomen in het coalitieprogramma dat het bestaande beleid voor een groot deel wordt voortgezet en nieuwe zaken worden geïntegreerd. Zij die nu kritiek hebben moeten zich afvragen waar ze de afgelopen vier jaar voor gestemd hebben.

Het is wonderbaarlijk dat de FNP nu heel veel kritiek heeft, terwijl als dit in de onderhandelingen de richting was geweest de fractie het waarschijnlijk volmondig ondertekend had. Hij vraagt aan de oppositie wat haar alternatief is. Het zou de oppositie sieren als zij zou komen met een tegenbegroting, bijvoorbeeld bij de voorjaarsnota. De lijn van dit coalitieprogramma is voortzetting van de lijn van het afgelopen raadsprogramma. We vormen een college om dingen te gaan uitwerken en als raad controleren wij of die uitwerking ook slaagt. De VVD zegt terecht dat de transities waarschijnlijk de grootste hervorming zijn van de zorg die dit land mee zal maken. Dat wordt ook de grootste uitdaging. Voor een deel zouden we ons nu al kunnen buigen over hoe we dat nu precies willen, maar er zitten nog zoveel onzekerheden in, dat hij zijn hart daarvoor vasthoudt. De PvdA denkt tegelijkertijd dat het de uitdaging wordt voor de toekomst om inderdaad de zorg dichtbij de mensen te gaan organiseren. Dat zou kunnen

betekenen dat voor een groot deel het huidige systeem van zorgverlening op de schop gaat.

De heer **Wijkhuijs** geeft aan dat het CDA zeer tevreden is met het voorliggende concept-coalitieakkoord. Het proces van de totstandkoming van de coalitie en het voorliggende akkoord geeft de partij bovendien veel vertrouwen. Hij vindt het een stuk met visie, geen dichtgetimmerd stuk, waarin ruimte is voor de raad in de toekomst om keuzes te maken. Het CDA is extra blij met een viertal punten uit het akkoord. De partij is blij met de bijzondere aandacht voor de positie van de dorpen in onze gemeente. Voor de ruimte die het dorpenfonds alle dorpen geeft voor hun eigen initiatieven en de specifieke aandacht voor de positie van de dorpen die van het college gevraagd wordt in het herindelingsproces. Werkgelegenheid is de motor van de gemeenschap. Er is ruimte en behoefte aan nieuwe bedrijvigheid in onze gemeente. Er komt niet alleen een beleidsmatige aanpak, maar er komt nu ook concrete actie. Recreatie en toerisme wordt versterkt en sport en cultuur blijft op niveau. In de zorg gaat het mes in de bureaucratie en zorg wordt gegeven daar waar het thuishoort, nl. naar behoefte, op maat, dichtbij of direct aan huis. En dat alles binnen de financiële ruimte die het Rijk ons biedt, daar ligt de uitdaging. Tussen de ambities en de daarvoor beschikbare middelen lijkt een spanningsveld te kunnen ontstaan. Dit akkoord is echter geen begroting of meerjarenraming. Die zullen we de komende jaren jaarlijks vaststellen, waarbij aandacht is voor mogelijkheden en onmogelijkheden. Namens de CDA-fractie wil hij het college alvast succes en wijsheid toewensen bij de uitvoering van de genoemde ambities voor de inwoners van Franekeradeel.

De hear **Ouderkerken** merkt op dat dit akkoart begjint mei de weryndieling dy't op priemmen stiet. De minimeasken dy't oan dizze weryndieling steld wurde, kin GrienLinks ûnderskriuwe. Wat de útfiering oanbelanget is it foar de fraksje in hiel logyske saak dat ek boargers en maatskiplike organisaasjes hjirby belutsen wurde. Benammen in goede kommunikaasje en boargerpartisipaasje binne tige needsaaklik. Spitigernôch kriget dit foarnimmen net sa sear in goede ûnderbouwing yn dit akkoart. Ek hat GrienLinks soargen oer de wize wêrop't de soarch foar âlderein, groanysk siken en hendikepten foarm krije sil yn Frjentsjerteradiel. Der stiet letterlik dat it útfierd wurde moat mei it jild dat de gemeente fan it Ryk kriget. De koalysje neamt dat in útdaging. Je kinne ek in stânpunt ynnimme dat net it jild de mjitte is, mar de soarch dy't nedich is. Dan kinne je it jild ek earne oars weihelje. Yn de plannen stiet ûnder oare dat der ek jild beskikber wêze moat foar rekreative fytspaden. Wy hienen dy fytspaden ek fuort dwaan kinnen en dat hjir as in reserve foar kalamiteiten brûke kinnen. As je dat twa jier dogge hat elkenien ûnderfining mei de útwurking. Yn de foarige riedsperioade binne sokke dingen ek wol bard. In eigen bydrage yn de útfiering fan de Kanaalsône is dêr in foarbyld fan. In oar aspekt dat ûndúdlik is is de útfiering fan de partisipaasjewet. Wurk is de ynset, mar as it net kin kinne je in oare ynfolling oan it libben jaan. De foarm wêryn bliuwt lykwols ûndúdlik. Yn 2015 sil deroer neitocht wurde. Is dat net in bytsje let? As je no al in rjochting oanjaan kinne, soe dat wol sa noflik wêze. Hy giet no nei de besuningsopsjes. It foarstel is om op de mienskiplike regelingen stevich te besunigjen. Op himsels is dat miskien hiel goed.

Dochs wol GrienLinks dat it jild bestimd wurdt foar de tsjinstferliening oan de boargers yn dizze regelingen bûten skot bliuwt en dat dy besuniging allinnich fan tapassing is op it apparaat sels. De suggestje om te sjen nei it personeel fan de fúzjepartners om oan mooglike fakatueres yn it apparaat ynfolling te jaan, soe de fraksje wol mei ynstimme

kinne. Mar oft dit fuort in protte jild opsmite sil betwifelet de fraksje. Ut de weryndielingsscan docht bliken dat ús gemeente op in gemiddelde personielsbesetting sit yn ferliking mei It Bilt en Menameradiel. Dit oersjoch fan de weryndielingsscan is ek in brûkber ynstrumint om ien en oar yn lykwicht te bringen. Ek de opsje om skerper te begrutsjen is faker yn de rie neamd. De koalysje wol 1% besunigje op útjeften fan de gemeente. De fraksje tinkt dat dit net sa folle pine dwaan sil, want oant no ta is der altyd frij royaal begrutten. De opsje om mei de partnergemeenten de ozb lykop te lûken is yn syn eagen in goede saak. Ut it oersjoch fan de weryndielingsscan docht lykwols bliken dat de tariven fan wenten yn It Bilt en Frjentsjer sakje, wêrby't by net-wenten de ozb yn Frjentsjer just omheech giet yn ferliking mei de oare twa gemeenten. Dan falt hjir net sa folle te besparjen, neffens GrienLinks. It foarstel om de Rekkenkeamer de kommende jierren net te brûken liket in logyske stap, mar hoe ferhâldt dit foarnimmen him mei de moasje dy't yn april oannommen is, wêryn't just besocht is om mienskiplike regelingen ûnder it fergrutglês fan in ûnôfhinklike Rekkenkeamer te lizzen? Boppedat soe it ynfieren fan in transysjewetjouwing just oanlieding wêze kinne en moatte om just in ûndersyk te dwaan nei de ferhâlding yn de talage dy't de gemeente hjirfoar krijt en de taken dy't hjirfoar útfierd wurde moatte. Dan in fraach oer it program folkssûnens en miljeu. Yn dit haadstik stean in tal fernijende en frisse ideeën. Dizze ûnderwerpen sprekke GrienLinks tige oan, mar de fraksje is tige pessimistysk oer it realiteitsgehalte fan de útfiering fan dizze saken, mei útsûndering fan it lêste foarnimmen.

De heer **Kamstra** geeft aan dat hij even wil schorsen.

De **voorzitter** schorst de vergadering. Na opheffing van de schorsing geeft hij het woord aan de heer Kamstra.

De heer **Kamstra** merkt op dat er veel kritische opmerkingen zijn gemaakt, ook opbouwende kritiek en adviezen. Er zijn geen amendementen. Juist vanwege het kiezen voor voortzetting van het beleid wat door ons allen twee jaar geleden is herzien, en we elementen hebben toegevoegd, heeft de coalitie gemeend dat er grote kans was dat vele fracties zouden kunnen onderschrijven wat nu ter tafel ligt. Natuurlijk is het zo dat fracties een andere richting zouden willen om tot het doel te komen, maar het gemeenschappelijke doel is volgens hem helder. Ook de zorg die de coalitie heeft hoort hij vanavond terug vanuit alle andere fracties. De FNP en VVD hebben opmerkingen gemaakt over het proces. Als er woorden als kiezersbedrog worden genoemd, dan moet je daar op reageren. Het heeft ook in de media gestaan. Volgens hem is er een heel helder democratisch proces gevoerd en zijn er gesprekken gevoerd en hebben meerdere partijen gekozen voor de verhoudingen zoals die nu voorliggen, dus daar komt geen kiezersbedrog aan te pas. Als er gesproken wordt over 'de Frjentsjerters' en dat de grootste partij op de dorpen wordt overgeslagen, dan is dat feitelijk onjuist, want het CDA heeft meer stemmen op de dorpen buiten de stad dan de FNP.

De heer **Dijkstra** seit dat er dat wjerlizze kin.

De heer **Kamstra** geeft aan dat het voorliggende coalitieakkoord een niet-dichtgetimmerd verhaal is. Dat komt omdat er meerdere onzekerheden in zitten, m.b.t. de zorg, de participatiewet, de transities, de financiën. Daarom heeft de coalitie ervoor gekozen om in elk geval voor één miljoen te bezuinigen, en dat houdt in om er voor de komende twee jaar voor te zorgen dat de begroting sluit. In de loop van die periode moeten we kijken of er nog een extra ronde gedaan moet worden. De vraag van de VVD m.b.t. de tussenbalans zal ingevuld worden. Hij hoopt dat die positief uit zal vallen en

dat we ons beleid naar boven kunnen bijstellen. De tussenbalans zal er niet op 1 januari 2016 zijn, maar in de loop van 2016. Hij constateert gezien de opmerkingen van de FNP dat zij nu verder van de doelstellingen staan dan tijdens de onderhandelingen. Er zijn opmerkingen gemaakt over het economisch beleid, dat er weinig ambitie uit spreekt.

Hij denkt dat de coalitie juist concrete aanpassingen heeft benoemd m.b.t. het economisch beleid en dat zij er vanuit gaat dat dat effect zal hebben. Er zijn opmerkingen gemaakt over de ozb en het 'selectief winkelen'. Het is onvermijdelijk als je de herindelingscan leest, dat onze ozb naar boven zal moeten worden bijgesteld. Dat zal gemiddeld een tientje per huishouden zijn. De 585.000 euro, oftewel 1% van het geheel aan uitgaven wat de gemeente doet, zal opgeleverd moeten worden. Daar zitten meer bedragen in dan die op dit moment bekend zijn. De VVD noemt bijvoorbeeld de uitzetting van de wethouders. Er is genoemd dat we meer beleidsintensiveringen willen. Die zullen toch voornamelijk uit de lopende begroting moeten komen en uit de voorzieningen die wij op bepaalde beleidsterreinen hebben samengesteld. Er is een opmerking gemaakt over de zonnepanelen, bijvoorbeeld ook op publieke gebouwen. Dat is ook genoemd tijdens de onderhandelingen. Waar die kansen zich voordoen denkt hij zeker dat we die moeten benutten. Dat kan inderdaad, zoals de heer De Roo zegt, een kleine investering zijn die op langere termijn een besparing oplevert. Ook met led-verlichting willen we dat bereiken. Er is opgemerkt dat de FUMO een hoofdpijndossier is. Dat heeft natuurlijk de aandacht van de gehele raad. Hij denkt dat het eerder op financieel gebied een zorgdossier is dan inhoudelijk. De coördinatie op de zorg is op dit moment nog niet duidelijk. Er worden in het coalitieakkoord wel denkrichtingen aangegeven. Er is tijdens de onderhandelingen heel uitgebreid over gesproken. Het ligt straks aan het college om daarover met concrete voorstellen te komen. De heer Twerda zal de coördinatie op zich nemen, omdat hij alle elementen, behalve de jeugdzorg, al in zijn portefeuille heeft gehad. Er zijn opmerkingen gemaakt over de Rekenkamercommissie. Het is terecht dat de heer Ouderkerken zegt dat we vorige maand gepraat hebben over al die samenwerkingsverbanden die op afstand staan. Daar moeten we wat mee doen, het college heeft die motie overgenomen. De coalitie denkt dat het juist door een onafhankelijke Rekenkamer of instantie zou moeten gebeuren en niet een Rekenkamer vanuit één van de leden-gemeenten. De coalitie wil vaart maken met het fusieproces en in 2016 al daadwerkelijk beginnen met implementeren. Op het moment dat je bezig bent om de organisaties bij elkaar te brengen gaat de coalitie ervan uit dat je zaken als controle op doelmatigheid en rechtmatigheid heel nauwkeurig bespreekt en doordenkt. En dat het dan goed is dat je als nieuwe gemeente weer een Rekenkamer in stelling brengt met budget.

De **voorzitter** geeft de raad de gelegenheid voor de tweede termijn.

De hear **Dijkstra** merkt op dat de FNP it tige iens is mei de VVD dizze kear. De PvdA stelt dat de partij him weromhâldend opsteld hat. Hy nimt dat oan, mar hat dat net opmurken. De kryptyk sil it punt besjoen wurde. De hear De Bok neamt in tsjinbegrutting. Dat is net sa'n punt. De FNP hat al in hint jûn: in x bedrach op de mienskiplike regelingen. De FNP hat no net meiprate kinnen en it liket no ek moster nei it miel, mar de partij sil der net foar omlizzen gean. Hy hat de yndruk lykwols net dat men der echt op sit te wachtsjen. It CDA is tige tefreden, dat is op himsels net ferrassend. De posysje fan de doarpen yn it weryndielingsproses hat de hear Wijkhuijs neamd. It is de sprekker net alhiel dúdlik hoe't dat derút sjen moat. De hear Kamstra seit dat der kryptyk is, mar dat der gjin amendeminten lizze. Hy tinkt ek net dat je mei amendeminten de boel noch bot

bystjoere kinne. It neamde kiezersbedroch giet net oer it proses. It gie yn dit gefal oer de lêsteferheging yn tsjinstelling ta de programma's. As je it ha oer de grutste partij op de doarpen: de FNP hie 766 stimmen en it CDA 762, dus dêrmei is de FNP wol krekt de grutste. Hy wol fierder net yngean op de ûnderhannelings. De ferheging op de ozb is miskien lyts, mar it bliuwt in ferheging. It is in byld dat je net sjen wolle, dêr giet it om. Faasje yn it fúzjeproses, dêr is op himsels neat op tsjin. Mar miskien is it dan just goed dat der in klup is dy't mei jin meisjocht. Der is noch in fraach lizzen bleaun. Yn it stik stiet 'lik-op-stik-belied'. Hoe sjocht de koalysje it foar him om dat as gemeente foarm te jaan?

Mevrouw **Osinga** noemt nogmaals de heer Einstein die zei dat in elke moeilijkheid een mogelijkheid zit. Betreffende dit proces zou het eleganter zijn geweest wanneer de grootste partij de andere partijen had geïnformeerd hoe het proces loopt. De zin 'We hebben het altijd zo gedaan' vindt ze niet passend in 2014.

Radio Eenhoorn was eerder met het bericht over het coalitieakkoord, dan dat zij het wist. Op Twitter werd het ook bekendgemaakt. Ze vindt het niet de juiste weg om andere partijen te informeren via de sociale media. De heer Kamstra zegt dat de tussenbalans in de loop van 2016 zal komen. Wat niet opschuift is de herindelingdatum. Dat is 1 januari 2018. Er zijn verkiezingen in november 2017. In september en oktober hebben we verkiezingsmaanden. Als de tussenbalans in de loop van 2016 komt, dan geldt dat nog voor een jaar. Een jaar waarin we helemaal toewerken naar de herindeling. Ze had gezegd uiterlijk januari 2016 en dat vindt ze een juiste datum. Ze wacht de voorstellen omtrent de ozb af. De heer Kamstra zegt dat de FUMO alleen een financieel zorgelijk verhaal is, en niet inhoudelijk. Dat is ze niet met hem eens. Wat wij nu bij de FUMO ondergebracht hebben kan uitbreiden. Het is een kwestie van wat andere gemeenten doen en wat wij doen, wat er naar de FUMO gaat, wat het gaat kosten en wat voor effecten dat heeft op de ambtelijke apparaten. In de raad is al aangenomen dat wij op het gebied van de zorg met gebiedsteams gaan werken. Er zijn al kaders aangenomen, we zijn al heel ver, en dat wordt met geen letter genoemd. De heer Kamstra zegt dat het budget leidend is en dat klinkt alsof we een stap terug gaan doen. Op 1 januari 2015 gaan deze taken van het Rijk naar de gemeente. Dan hebben we geen tijd om een stap terug te doen, we zouden eigenlijk een stap sneller moeten gaan lopen. De coördinatie van jeugdzorg, de participatiewet en de AWBZ gaat naar de heer Twerda, zegt de heer Kamstra. Eigenlijk stond dat ook al in het coalitieakkoord. Merkwaardig is dat de jeugdzorg, die een link heeft met onderwijs, onder het hoofdstuk sociale zaken genoemd wordt. Ze begrijpt niet dat de wethouder van jeugdzorg en onderwijs ermee akkoord is gegaan dat ze genoemd wordt in het hoofdstuk sociale zaken. Het hoort een apart onderdeel te zijn om te coördineren.

De hear **Ouderkerken** soe graach noch in antwurd ha wolle oer it prinsipe fan de transysje. Hy hat sein dat net it jild de mjitte wêze moat, mar de soarch dy't nedich is. Hy hat de hear Kamstra der noch net oer heard. Hy hat wol reagearre op syn suggestje wêr't it jild bygelyks weikomme kin, de rekreative fytspaden, mar gjin antwurd jûn op it prinsipe. Dan in oare fraach, oer de algemiene Rekkenkeamer. Hy hat de Rekkenkeamer keppele oan de mienskiplike regelingen. Hy tinkt dat it just yn dizze saak in nuttich ynstrumint west hat. It jildt yndie allinnich mar foar de gemeente Frjentsjerteradiel. Hy tinkt just dat it hiel goed is dat dat wol bart, en dat hoecht net perfoarst al mei de oare twa gemeenten. Lit Frjentsjerteradiel mar bepalend wêze op dit mêd.

De heer **De Bok** verwacht constructieve oppositie van de FNP. Een aantal van de raadsleden heeft gister overleg gehad met politie en justitie in het kader van ons jaarlijks veiligheidsoverleg. Het is hem opgevallen dat politie en justitie druk bezig zijn met het vormgeven van lik-op-stuk. Drie leden van de FNP waren bij deze bijeenkomst aanwezig. Zij moeten met instemming geluisterd hebben naar het justitieel beleid om kleine criminaliteit zeer snel af te doen, binnen een aantal uren. We hebben van de politie zeer aardige suggesties gehoord hoe we lik-op-stuk kunnen toepassen bij het hondenpoepbeleid. Dat schijnt één van de allergrootste ergernissen te zijn in onze gemeente.

De heer **Kamstra** merkt n.a.v. het verschil van vier stemmen op de dorpen voor FNP en CDA op dat dorpen als Dongjum en Herbayum hun stem uitbrengen in de stad Franeker. Daar zou het verschil in kunnen zitten, maar dat heeft hij niet uitgezocht. De vraag over het lik-op-stuk-beleid vindt hij heel mooi beantwoord door de heer De Bok. Hij heeft tegen mevrouw Osinga gezegd dat het proces de vorige keer op deze manier gegaan is en dat dat op zich goed bevallen is. Hij heeft in de telefoongesprekken met de andere fractievoorzitters ook gezegd dat hij ervan uit was gegaan dat het algemeen bekend was dat Gemeentebelang eerst een gesprek zou voeren met alle partijen die meer dan twee zetels hebben gehaald. Dat blijkt achteraf niet zo te zijn en dat spijt hem. Tijdens dat telefoongesprek van 1 april heeft hij ook gemeld dat Gemeentebelang nog graag input zou willen hebben voordat de fractie met de onderhandelingssteams in actie zou komen. Hij is daarover gebeld door enkele fracties, mevrouw Osinga heeft dat ook gedaan. Hij heeft tegelijkertijd de uitnodiging gedaan om ook nog bij elkaar te zitten om erover te praten.

Als hij kijkt naar de datum waarop we de laatste begroting moeten vaststellen, dan lijkt hem ook dat de datum van de tussenbalans dichterbij januari 2016 zal liggen dan in het midden van 2016. Daarvoor moet de voorjaarsnota al vastgesteld worden. Mevrouw Osinga zegt dat het erop lijkt dat m.b.t. bepaalde transities een stap terug wordt gedaan. Er is juist nadrukkelijk voor gekozen om vooral door te gaan op de weg die we met de raad de vorige keer zijn ingegaan. Juist met de stappen die er al zijn gemaakt en die goed zijn gegaan, gaan we door. Dat is een compliment aan mevrouw Osinga zelf, die daarvoor al heeft bedankt, voor het werk wat zij de afgelopen vier jaar heeft gedaan voor de gemeente. Het zijn dus zeker geen stapjes terug, maar we gaan door op de goede weg, maar wel bewust van de valkuilen die we nog tegen gaan komen. Dan de vraag van de heer Ouderkerken dat het geld wat wij vanuit het Rijk krijgen het budget is voor hoe wij de zaken in gaan vullen. De coalitie is ervan overtuigd dat we het beleid kunnen maken voor dat geld. Tevens is geld een element waarmee je kunt sturen. Je koopt iets in bij een instelling en je bepaalt het bedrag waarvoor die instelling dat moet doen. Dat kan helpen om de beste prijs te verkrijgen voor de zaken die je op de best mogelijke manier geregeld wilt hebben.

De heer **Ouderkerken** freget oft dat dan ek foar in goede kwaliteit is dy't de minsken ek wend binne.

De heer **Kamstra** vindt dat we dat uiteraard als eerste zeker moeten stellen. En dan de laatste opmerking over de Rekenkamercommissie. Hij heeft bedoeld, dat het bij een gemeenschappelijke regeling of het element jeugdzorg, wat we bijna met de hele provincie gaan doen, niet logisch is dat je daar één gemeentelijke Rekenkamer op af stuurt. Bij de Sociale Dienst doen zeven gemeenten mee. We gaan samenwerken op het

gebied van ICT en andere zaken. Daaraan ga je met een veelvoud van gemeenten werken, niet alleen met de fusiegemeenten. Je moet het met elkaar regelen om daar controle op uit te voeren en dat kan niet altijd voor een dubbeltje op de eerste rang.

De **voorzitter** stelt voor over te gaan tot besluitvorming. De formateur heeft de raad voorgesteld om het coalitieakkoord vast te stellen en het college opdracht te geven uiterlijk juni 2014 met een uitvoeringsprogramma te komen en dat aan de raad voor te leggen. Er wordt bij handopsteken gestemd. Het voorstel wordt aangenomen met elf stemmen voor (*fracties GB, CDA, PvdA*) en acht stemmen tegen (*fracties FNP, D66, GL, VVD, CU*).

3b. **Benoeming wethouders**

De **voorzitter** geeft aan dat het voorstel is om de heer J.R. Bekkema, mevrouw C.M. de Pee en de heer T. Twerda te benoemen tot wethouders van de gemeente Franekeradeel, met de portefeuillevverdeling zoals die in het stuk staat.

De hear **Dijkstra** merkt op dat de FNP graach in oare gearstalling fan it kolleezje sjoen hie. Der binne gemeenten dêr't partijen dy't oan de kant set binne net opdaagjen komme, guon sels foar de hiele riedsperioade net. De FNP Frjentsjerteradiel stiet foar syn saak en idealen en is der. De wethâlder fan de ferliezende lytste partij slacht wer foar master op. Hy kriget mei soarch en wolwêzen sizzenskip oer sawat de helte fan de begrutting en sil dêr ek de koördinearjende taken yn dwaan. Dêrby bliuwt de hear Twerda noch in perioade op finânsjes sitten en dat fynt de FNP net in goede ûntwikkeling. Sa bliuwt de PvdA wer oan it stjoer sitten. De FNP is fan betinken dat in wethâlder net langer as trije perioaden op in portefûlje sitte moat. Boppedat is dat ek in ynterne rjochtline fan de Wiardi Beckmanstichting by de PvdA. Je soene hast begjinne te tinken dat der wat te ferbergjen is en dat is net goed. Demokrasy betsjut dat in oar ek wer ris giet oer iepenbiere saken. De FNP sil dan ek tsjin dizze wethâlder stimme. De fraksje hat twifele oer de hear Bekkema, dy't de ôfrûne perioade geregeld problemen hie yn de rie. Dat jout gjin fertrouwen oer syn optreden op oare plakken. De start fan de nije perioade wie net alhiel probleemleas, mar de FNP wol him wol it foardiel fan de twifel jaan. Frou De Pee sil it grif dreech krije yn dizze koalsysje, mar it is har kar om dizze gearstalling te dwaan. De FNP winsket har in protte sukses en hopet dat se de kâns kriget om yn har rol te groeien.

De heer **De Roo** geeft aan dat D66 tegen het coalitieakkoord gestemd heeft. De fractie zal dat bij de wethouders niet doen en wil de nieuwe wethouders de kans geven om met goede uitwerkingsvoorstellen te komen en zal dat ook constructief per voorstel bekijken. D66 vond wel dat het coalitieakkoord teveel onzekerheden en open einden kent om daar op dit moment mee in te stemmen. D66 hoopt op een constructieve periode.

De **voorzitter** stelt voor over te gaan tot stemming over het voorstel. Er wordt schriftelijk gestemd. Hij stelt voor een stemcommissie in te stellen voor het tellen van de stemmen en het onderzoeken van de geloofsbrieven, bestaande uit mevrouw Terpstra (voorzitter), de heer Dijkstra en de heer De Roo. De raad gaat hiermee akkoord. Hij schorst kort de vergadering zodat de raadsleden de stembriefjes in kunnen vullen en de stemcommissie de stemmen kan tellen.

Frou **Terpstra** jout nei opheffing fan de skorsing oan dat foar de hear Bekkema 19 stimmen foar útbrocht binne, foar frou De Pee ek 19 stimmen foar, en foar de hear Twerda 15 stimmen foar en 4 stimmen tsjin.

De **voorzitter** constateert dat alle kandidaten een duidelijke meerderheid van de stemmen gekregen hebben en stelt vast dat de raad hen benoembaar acht.

3c. Onderzoek geloofsbrieven wethouders

De **voorzitter** schorst kort de vergadering om dezelfde commissie als zonet in de gelegenheid te stellen de geloofsbrieven van de drie betrokkenen te onderzoeken.

Frou **Terpstra** jout nei opheffing fan de skorsing oan dat de kommisje de yndividuele betrouwensbrieven toetst hat oan de bepalingen fan de Gemeentewet. De ynhâld fan dizze stikken hat de kommisje gjin oanlieding jûn ta it pleatsen fan opmerkings of kanttekenings. Dêrom binne der foar de ûndersochte persoanen gjin wetlike behinderings om harren te beneamen ta wethâlder fan de gemeente Frjentsjerteradiel.

3d. Beëdiging wethouders

De **voorzitter** vraagt de heer Bekkema, mevrouw De Pee en de heer Twerda naar voren te komen. Hij verzoekt alle aanwezigen om te gaan staan. De heer Bekkema en mevrouw De Pee hebben aangegeven de eed in het Nederlands te zullen afleggen en de heer Twerda de belofte in het Fries. De voorzitter leest de eed voor in het Nederlands: 'Ik zweer dat ik om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen.' De heer Bekkema en mevrouw De Pee antwoorden daarop, onder het opsteken van twee vingers: 'Zo waarlijk helpe mij god Almachtig!' De foarsitter lêst dêrnei it ûnthjit ôf yn it Frysk: 'Ik ferklearje dat ik, om ta wethâlder beneamd te wurden, streekrjocht noch midlik, ûnder wat namme of wat ferlechje ek, hokker jefte of geunst dan ek jûn of ûnthjitten haw. Ik ferklearje en ûnthjit dat ik, om eat yn dit amt te dwaan of te litten, streekrjocht noch midlik hokker geskink of hokker ûnthjit dan ek oannommen haw of oannimme sil. Ik ûnthjit dat ik trou wêze sil oan 'e Grûnwet, dat ik de wetten neikomme sil en dat ik myn plichten as wethâlder yn alle oprjochtens ferfolje sil.' De hear Twerda antwurdet dêrop: 'Dat ferklearje en ûnthjit ik!' De voorzitter geeft aan dat zij nu alle drie wethouder zijn van de gemeente Franekeradeel en feliciteert hen daarmee en overhandigt hen bloemen.

4a. Onderzoek geloofsbrieven nieuwe raadsleden

De **voorzitter** geeft aan dat de raad het voorstel gekregen heeft tot het invullen van de vacatures die nu in de raad zijn ontstaan bij de fractie van Gemeentebelang en de fractie van het CDA. Voor Gemeentebelang wordt voorgesteld de heer S.H. van der Vaart en

voor het CDA de heer A.C. Hartman. Hij schorst kort de vergadering om dezelfde commissie als zonet in de gelegenheid te stellen de geloofsbrieven van de beide heren te onderzoeken.

Frou **Terpstra** jout oan dat de kommisje der yn de foarige skorsing al nei sjoen hat. De betrouwensbrieven binne toetst oan de bepalingen fan de Gemeentewet. De ynhâld fan dizze stikken hat gjin oanlieding jûn ta it pleatsen fan opmerkings of kanttekenings. Foar harren jildt dat der gjin wetlike behinderings binne om harren te beneamen ta riedslid fan de gemeente Frjentsjerteradiel.

De **voorzitter** constateert dat de raad besluit om de heren Hartman en Van der Vaart per direct toe te laten als lid van de gemeente Franekeradeel.

4b. **Beëdiging nieuwe raadsleden**

De **voorzitter** vraagt de heren Hartman en Van der Vaart om naar voren te komen. Hij verzoekt alle aanwezigen om te gaan staan. Beide heren hebben aangegeven de belofte in het Nederlands te zullen afleggen. De voorzitter leest de belofte voor in het Nederlands: 'Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen.' De heren Hartman en Van der Vaart antwoorden daarop: 'Dat verklaar en beloof ik!' De voorzitter geeft aan dat zij daarmee lid van de gemeenteraad van Franekeradeel zijn. Hij feliciteert hen daarmee en overhandigt hen bloemen.

5. **Benoemen van gemeentelijke vertegenwoordigers**

De **voorzitter** geeft aan dat de leden van het college een aantal taken in provinciaal en ander verband moeten gaan innemen.

De hear **Dijkstra** jout oan dat, sjoen de eardere stemming, de FNP wer't de namme Twerda stiet net yn dit foarstel meigean kin, mar mei de rest fan it foarstel wol.

De **foarsitter** merkt op dat de hear Twerda yntusken wol beneamd is as wethâlder.

De hear **Dijkstra** jout oan dat syn opmerking in stimferklearring is.

De **foarsitter** seit dat twifele wurdt oan de juridyske hâldberens fan syn stellingname, mar syn politike stânpunt is folslein dúdlik. Er kan nu gestemd worden over dit punt, waarbij het aan de fractie van de FNP is om te beoordelen of ze hun stemgedrag verbinden aan de politieke uitspraak van zojuist. Er wordt bij handopsteken gestemd. De voorzitter constateert dat het voorstel wordt aangenomen met 19 stemmen voor en nul stemmen tegen.

6. Benoeming voorzitter en vice-voorzitter raadscommissie

De **voorzitter** geeft aan dat mevrouw Terpstra een paar maand geleden afscheid genomen heeft als voorzitter van de raadscommissie. Het voorstel is om haar daarin opnieuw te benoemen en de heer Dijkstra te benoemen als vice-voorzitter van de raadscommissie. De voorzitter constateert dat het punt zonder discussie of hoofdelijke stemming wordt aangenomen.

De **voorzitter** merkt op dat met de aanstelling van het nieuwe college het oude college met ingang van heden niet meer bestaat. Een aantal leden is opnieuw geïnstalleerd, maar Joke Osinga is sinds vandaag geen wethouder meer en is weer raadslid geworden. Hij wil haar bedanken voor de inzet in het college in de afgelopen jaren.

Persoonlijk heeft ze niet de behoefte om heel lang stil te staan bij haar vertrek als wethouder, maar in overleg is besloten om er nu kort aandacht aan te besteden. Joke is vier jaar wethouder van Franekeradeel geweest. Vier jaar heeft ze zich met ziel en zaligheid op dat werk gestort. Vanuit een eenmansfractie is ze wethouder geworden en dat is een hele overgang geweest. Hij denkt dat de omgekeerde beweging dat ook weer is. Joke had een portefeuille met zaken als openbare werken, milieu, onderwijs, jeugd, sociale zaken, sociale werkvoorziening, enz. Een hele brede portefeuille, maar ook één die tot ontzettend veel vergaderingen en overleggen leidde, waarbij heel veel stukken hoorden die Joke allemaal las. Ze had overal vragen en opmerkingen over en een standpunt bij. Het waren niet de gemakkelijkste kwesties: de MAD, de FUMO, de drie decentralisaties. Joke kende de dossiers en wekte nooit de indruk eronder gebukt te gaan. Integendeel, bij de discussies hier in de raad waren er altijd antwoorden paraat, tot en met antwoorden op niet gestelde vragen. Wanneer wij Joke moeten kenschetsen, dan komt hij op twee woorden: hard en hart. Hard in de zin van een ontzettend harde werker. Heel veel uren gemaakt, ook 's avonds en in de weekenden las Joke ontzettend veel. Niet alleen de stukken, maar ook het nieuws werd via alle mogelijke media gevolgd. Heel vaak stuurde ze dingen door naar de collega's. Van alle collegeleden is Joke denkt hij het meest digitaal onderlegd geweest. Er is niemand die meer van iBabs weet dan Joke. Ook hard in de zin van hard voor zichzelf. Nooit een wanklank, altijd paraat. En dat ondanks het feit dat het fysiek niet altijd even gemakkelijk ging. Maar dan hart in de zin van hart voor de zaak. Hart voor de gemeente, hart voor de dingen die ze doet, maar ook hart voor haar privésituatie, voor Johan, haar zoon en haar aanstaande schoondochter. En hart in de zin van hartelijk. Altijd een vriendelijk woord voor iedereen, tijd voor een praatje met de collega's, de secretaresses, met wie dan ook. De voorzitter bedankt Joke Osinga voor vier jaar samenwerking in het college. Hij wenst haar succes met het werk als raadslid en straks na de zomervakantie ook weer in het onderwijs. Binnenkort is er nog een afscheidsbijeenkomst voor de medewerkers en daar komt ook een passend cadeau bij. Voor nu krijgt ze een welgemeende handdruk en een bos bloemen.

Mevrouw **Osinga** dankt de voorzitter voor de mooie woorden. Ze wil graag het college, de raad, het ambtelijk apparaat en de griffier dank zeggen voor het in haar gestelde vertrouwen en de plezierige samenwerking. Met plezier heeft ze vier jaar gewerkt aan de dossiers in haar portefeuille en dat steeds in afstemming met een ieder. Nu is ze weer raadslid, voor de derde keer. In 1982 werd ze ook raadslid, samen met Pieter Wiersma. Ze werd toen raadslid van de laatste gemeenteraad van de zelfstandige gemeente Franeker. Nu, 32 jaar later, is ze weer raadslid, maar nu van de laatste gemeenteraad van de zelfstandige gemeente Franekeradeel. Herindeling loopt blijkbaar als een rode draad

door haar politieke leven. Ze wenst de raad, het college, de griffier en het hele ambtelijk apparaat heel veel succes in deze nieuwe periode.

7. **Sluiting**

De **voorzitter** sluit de raadsvergadering om 22.15 uur. Er is nu gelegenheid om het nieuwe college te feliciteren met de nieuwe taak en de nieuwe raadsleden te feliciteren en succes te wensen met het werk voor de komende jaren. En ook om mevrouw Osinga de hand te schudden.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 juni 2014.

Voorzitter,

Griffier,